

Nedel'a Krista Kráľa

23. november 2025

Lk 23, 35 - 43

Milé sestry a bratia v Kristovi

Dnešný sviatok - slávnosť Krista kráľa v nás vzbudzuje tak trochu rozpaky. Kristus a kráľ? Na jednej strane vieme, že Kristov titul nemá znamenať túžbu po teokracii, po tom, aby naše dnešné zákony boli písané len z pozície Zjavenia. Vieme, že Kristova moc je skôr duchovná. Kráľovský titul v Kristovom prípade nemôžeme brať doslovne, Ježiš nechcel byť kráľom v tom zmysle, v akom poznáme kráľov z dejín tohto sveta: so všetkými mocenskými atribútmi, s vonkajšími znakmi a s neobmedzenou mocou. Napriek tomu sme ho my kresťania často znázorňovali na pomyselnom tróne ako vládára. Ale tieto obrazy nám chceli pripomenúť skôr niečo duchovné - Kristov pohľad, celkové vyžarovanie duchovnej moci, ktoré z Neho vychádza.

Tak či onak, hlásime sa ku Kristovi ako k svojej hlave. Ale otázka je, čo nám to dáva, ako tomu máme rozumieť. Veď zároveň o nás platí, že chceme byť dospelými ľuďmi, nechceme sa zrieknuť dôstojnosti moderných ľudí. A k tomu patrí aj možnosť demokraticky si zvoliť svoju vládu. Od vlády na rozdiel od kráľa, neobmedzeného vládára očakávame, že bude dávať odpočet zo svojho gazdovania, od vlády očakávame, že bude ochotná podrobiť sa aj kritike, nielen si nárokovať na česť, úctu a rôzne výsady.

Ako teda Kristovmu kráľovstvu, jeho kráľovskému titulu máme rozumieť? Potrebujeme ešte takéhoto „kráľa“, čo nám Kristova „vláda“ dáva? Možno nás trochu prekvapil výber dnešných textov Písma. Počuli sme, že Ježišovi síce dali na kríž nápis „Toto je židovský kráľ“, ale bolo to myslené skôr ironicky, na posmech. Ježiša samotného toto evenjelium ukazuje pribitého na kríži, zomierajúceho na ponižujúcom popravčom nástroji. A v iné roky dokonca počúvame text, v ktorom sa Kristus stotožnil s poslednými, s núdznymi, s opovrhovanými.

Pri kázňach v kostoloch máme niekedy pocit, že všetko je jasné, že pravdy viery sú niečo podobné poučkám fyziky, ktoré platia prvoplánovo, doslovne. Často sa pravdy viery snažíme pripodobniť rôznym definíciám vied, hoci je to úplne zbytočná a kontraproduktívna námaha. Pravdy viery nemôžeme vysvetľovať ani zjednodušujúco - ako nejakú rozprávku pre malé deti. Čím som starší, tým viac si uvedomujem, že to je nešťastné, že tie pravdy nám chcú povedať niečo úplne iné. Že ony nám chcú naopak pripomenúť, že to, čo v dnešnom svete pokladáme za isté, neotrasiteľné celkom také nie je a nemusí byť. Ony ale s tými domnelo neotrasiteľnými pravdami nášho sveta nechcú súťažiť, a už nie vonkoncom rovnakou „zbraňou“. Skôr naše domnelé istoty podrobujú otázke, či to naozaj tak je. Musíme si dať pozor, aby to, čo kritizujeme za to, že sa to tvári tak isto, sme nespochybňovali s rovnako domnelou a hranou istotou. Aby sme sa netváрили, že už vo všetkom máme pravdu, bez akýchkoľvek ďalších otázok.

Nedávno som čítal myšlienku, že práve krajiny, v ktorých je na čele kráľ, ktorý ale zároveň nemá žiadnu reálnu ani výkonnú moc, predstavujú najstabilnejšie demokracie. Akoby práve tá nereálna a nevýkonná moc vykonávala službu spoločenstvu - často bez toho, aby sa o to nejako reálne pričínala - už svojou existenciou. Nazdávam sa, že práve toto nám pripomína moc, význam Krista (keď chceme nazvime ho kráľom) a viery vôbec v dnešnom svete. Nemáme od Krista, od kresťanstva očakávať, že budú priamo, prvoplánovo určovať naše zákony, že budú ovplyvňovať moc v našich štátoch - ako sa to občas naivne deje (a pritom sa ešte niekedy aj naivne nazdávame, že tým slúžime Kristovi).

Na druhej strane to neznamená, že Kristus prestáva byť „kráľom“, že prestáva mať akúkoľvek moc, že ho môžeme odložiť stranou. Jeho moc chce a môže nenápadne korigovať práve to, čo v našom individuálnom, ale aj spoločenskom konaní a správaní nie je správne, hoci sa to aj niekedy vplyvom dobového myslenia nazdávame.

Lotor ukrižovaný vedľa Krista mu na kríži povedal: „Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“ Našou úlohou je, aby sme si my spomenuli na Ježiša, na jeho kráľovstvo. Aby sme napriek všetkému nezabúdali ani dnes na Krista, na jeho moc. Pretože on aj dnes chce posúvať náš svet aj náš život dopredu. Napriek tomu, že jeho moc je dvojznačná, napriek tomu, že jeho moc sa niekedy mieša s bezmocou. Ale práve tam aj nás, naše životy najviac učí. Poďakujme mu dnes za to, a sľúbme mu, že na túto jeho moc nezabudneme.